

Paide linna, Paide valla, Väätsa valla, Roosna-Alliku valla, Koigi valla, Imavere valla ja Kareda valla esimene ühinemiskõneluste koosolek

PROTOKOLL

Paide raehoone

02. märts 2016

Algas kell 13.00, lõppes 15.15.

Osalejad: Võtsid osa, Paide linna poolt esitatud, ühinemissetepanekuga nõustunud Järvamaa omavalitsuste esindajad. (Registreerimisleht protokollile lisatud).

Ühehäälselt kinnitati alljärgnev koosoleku päevakord:

13. 00 - 13.05 Tervitus.

13. 05 - 14. 35 Delegatsioonide kodutööde esitlused, arutelu.

14.35 - 15.00 Edasistes tegevustes kokkuleppimine.

Juhatas konsultatsiooni- ja koolituskeskus OÜ Geomedia konsultant **Rivo Noorkõiv**. Osales konsultant **Mikk Lõhmus**, Lääne-Nigula vallavanem. Mõlemad on EAS poolt määratud ühinemiskonsultandid piirkonnale

P. Saldre, Paide Linnavolikogu esimees ja omavalitsusüksuste ühinemise ettevalmistamise töögrupi liige avas koosoleku. Paide linna poolt kuuele Järvamaa kohalike omavalitsusele tehtud ühinemissetepanekule vastasid jaatavalt Paide vald, Väätsa vald, Roosna–Alliku vald, Koigi vald, Kareda vald ja Imavere vald.

P. Saldre märkis, et Paide linna soov on lähiajal saada selgus, kes on kindlad Paide linnaga ühineda soovijad. Paide linn soovib ühinemiskõnelustele tulnud omavalitsuste esindajatelt konstruktiivset arutelu ja kindlaid seisukohti edasisteks sammudeks.

R. Noorkõiv tutvustas koosoleku korda. Ta esitas ülevaatliku pildi ühineda soovivate kohalike omavalitsuste läbirääkimiste hetkeseisust ning jagas infot teiste maakondade ühinemiskõneluste arengutest ja kogemustest. Materjalid protokollile lisatud.

M. Lõhmus peatus lühidalt Lääne-Nigula valla ühinemispraktikal ja tulemustel.

R. Noorkõiv märkis, et Järvamaa ühinemispiirkonna määratlemisel ei peaks jäigalt arvestama maakonna ja omavalitsusüksuste administratiivpiire. Kohalikud omavalitsused on teinud ühinemissetepanekuid mitmele osapoolele – aeg on teha otsuseid. Kõneleja rõhutas, et otsuse tegemisel, millise omavalitsusega/omavalitsuste rühmaga ühineda, tuleb lähtuda argumentidest ja tuleviku visioonist.

M. Lugna (Väätsa vald) soovis selgitusi praktiliste kogemuste kohta, kus ühinemisel on külade elanikud soovinud üleminekute naaberomavalitsusse. **R. Noorkõiv** jagas selgitusi oma ühinemiskõneluste praktikatest.

R. Noorkõiv andis sõna kohalike omavalitsuste esindajatele. Varasemalt paluti kodutööna kõigil kohalike omavalitsuste esindajatel ette valmistada vastused ümarlauas esinemiseks. Konsultandi poolt oli esitatud alljärgnevad küsimused:

1. Millised on teemad, mida soovime kindlasti arutada, et ühinemiskõnelused toimuksid edukalt?
2. Milliste eesmärkide täitmise taotlemist uues omavalitsusüksuses kindlasti taotleme?
3. Millised on meie omavalitsuse kindlad huvid/ positsioonid, mida läbirääkimistel peame oluliseks kaitsta?
4. Kuidas näeme ühinemiskõnelustega edasimekut? Milline on edasine tööplaan? Kriitilised asjaolud ühinemiskõnelustega edasi liikumiseks?

Margit Lugna (Väätsa vald): eesmärk on teenuste kvaliteedi tõus. Paidel, kui maakonnakeskusel, võiks olla poliitiliselt tugevam roll – täna see roll puudub. Väätsa valla jaoks on oluline säilitada Väätsa tugev ja atraktiivne keskus, sh noortele peredele elamispinna pakkujana. Ta tõi välja probleemina, volikogu jaoks, otsustamise kahe tugeva tõmbekeskuse vahel – Paide või Türi. Vajalik on koostada ühine eelarvestrateegia – selgitamaks milles suudame kokkuleppele jõuda. See töö peaks olema tehtud suve alguseks.

Kulno Klein (Kareda vald): oluline paika panna paika uue omavalitsusüksuse rahastuse mudel – läheneda valdkonnapõhiselt. Ametnike vajadus - spetsialistide (sisene) konkurss. Tagada tasakaalustatud areng linna ja maapiirkondade vahel, sh valimisringkondades kokkulepe. Leppida kokku juhtimisstruktuur ja investeringud infrastruktuur. Tähtis on tagada teabesüsteem.

Eve Okas (Imavere vald): oluline on kaasata kõiki omavalitsusi kui võrdseid partnereid, kokkulepped peavad olema püsivad. Vajalikud teemad ühinemiskõnelustel arutamiseks: a) valdkondade kaupa koostada ühine analüüs (näiteks ühistransport); b) üüripindade loomine; c) külaseltsid; d) ettevõtluse arendamine; e) volikogus piirkondade alaline esindatus loodavas volikogus; f) sotsiaalteenuste jt teenuste säilimine kohapeal. Tagada Imavere Soojus tulevik.

Jüri Ellram (Imavere vald): reformiga muutub ka linna juhtimine – kuidas kaasatakse juhtimisse omavalitsuste inimesi maalt, kuidas struktuur kujundatakse? Kuidas toimub rahastamine tervikliku omavalitsuse huvidest? Haridusteema - koolid? Olulised on a) elanike kaasamine kõigist piirkondadest; b) külaseltsid; c) volikogu esindatus; d) ettevõtlus ja elamumajandus.

Elmar Luha (Koigi vald): Oluline, et linn saaks aru mida tehakse maal ja vastupidi. Milline on ühineda soovivate omavalitsuste regionaalpoliitika – info puudub. Arvestada valdade eripäradega. Oluline on vastastikune teineteisemõistmine. Poliitiline koostöö - opositsioon + koalitsioon. Tagada teenuste säilimine maal. Arengukavade elluviimine.

Margo Hussar (Koigi vald): linn-maa sidususe tagamine, arvestada eripäradega. Tagada teenuste kättesaadavus kohtadel. Ühinevatele omavalitsustele on tähtis viia lõpule poolikud investeringud. On tähtis külade areng, et ka üks talu peab elama. Saavutada koalitsiooni ja opositsiooni koostöö. Kokkulepped investeringutes. Analüüside tulemused määrab andmete kvaliteet.

Veljo Tammik (Paide vald): eesmärkidenäna nimetati haldamiskvaliteedi tõusu ja investeerimisvõimekuse kasvu. Märkis kogukonna mõju tähtsust – oluline, et peale reformi ei ütleks keegi, et elu on läinud halvemaks. Kaardistada reaalsed olukorrad, vajalik spetsialistide laialdane kaasamine. Lähiajal saada selgus, et kes jäävad ühinemisläbirääkimiste laua taha.

Raivo Raja (Paide vald): tõstis esile arutusteemadena tulevase omavalitsuse loomisel teenuste paremat pakkumist ja valitsemise - struktuuriga seotud küsimusi. Ideoloogia teema. Vaja on a) investeringute plaan 5 aastaks; b) eelarvestrateegia; c) haldamisstruktuur; d) kogukonna mõju ja otsustusõigus.